

STORTINGET

Innst. 457 L

(2024–2025)

Innstilling til Stortinget
fra justiskomiteen

Prop. 123 LS (2024–2025)

Innstilling fra justiskomiteen om Endringer i grenseloven og utlendingsloven mv. (gjennomføring av revidert grenseforordning)

Til Stortinget

Sammendrag

Justis- og beredskapsdepartementet fremmer i proposisjonen forslag til endringer i lov 20. april 2018 nr. 8 om grensetilsyn og grensekontroll av personer (grenseloven) og lov 15. mai 2008 nr. 35 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsloven) for å gjennomføre forordning (EU) 2024/1717 om endringer i grenseforordningen ((EU) 2016/399). Grenseforordningen er gjennomført ved inkorporasjon i norsk rett i grenseloven § 8, men til dels også transformert i enkelte andre bestemmelser i loven og i forskrift 29. april 2022 nr. 665 om grensetilsyn og grensekontroll av personer (grenseforskriften).

Forordning (EU) 2024/1717, som er en videreutvikling av Schengen-regelverket, gjør flere større og mindre endringer og tilføyelser i grenseforordningen. Særlig gjøres det endringer i reglene for gjeninnføring og forlengelse av grensekontroll ved de indre Schengen-grensene. Maksimal tillatt varighet av tiltaket forlenges, samtidig som kravene til tiltakets begrunnelse skjerpes. Jo lengre den indre grensekontrollen varer, jo flere prosessuelle krav pålegges medlemsstatene. Det innføres videre som noe nytt at medlemsstater med felles indre grense i samarbeid skal fastsette hvilke områder på deres territorier som anses som grenseregioner. Disse om-

rådene, som kjennetegnes av sterke sosiale og økonomiske bånd på tvers av landegrenser, skal særlig hensyntas ved gjeninnføring av indre grensekontroll og ved innføring av innreisetiltak ved en storskala helsekrise.

Det etableres også en ny overføringsprosedyre for tredjelandsborgere uten lovlig innreise eller opphold som, under felles kontroller mellom myndighetene i begge medlemsstatene innenfor rammen av bilaterale samarbeid, pågripes i områdene ved de indre Schengen-grensene. Den nye overføringsprosedyren, som legger opp til rask overføring mellom medlemsstater, skal redusere behovet for indre grensekontroll.

Videre justeres grenseforordningens eksisterende bestemmelser om grenseovervåking og kontroller innenfor territoriet. Blant annet gis Europakommisjonen (heretter Kommisjonen) myndighet til å fastsette felles minimumsstandarder for grenseovervåking. Det er også gjort enkelte tilføyelser i grenseforordningens bestemmelse om passering av yttergrensen, blant annet i form av et tydelig rettslig grunnlag for stenging av grenseovergangssteder i situasjoner med såkalt instrumentalisering av migranter. Det innføres også en hjemmel for Kommisjonen til å fastsette felles innreisetiltak over Schengen-områdets yttergrense ved en storskala folkehelsekrise.

Gjennomføring av den reviderte grenseforordningen forventes kun å medføre mindre økonomiske og administrative konsekvenser for politiet og øvrige utlendingsmyndigheter, og da hovedsakelig av midlertidig karakter og primært knyttet til overføringsprosedyren. De anslåtte merutgiftene vil bli håndtert innenfor virksomhetenes gjeldende budsjettammer.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Ragnhild Male Hartviksen, Odd Harald Hovland og Marte Eide Klovning, fra Høyre, Ingunn Foss og Guro Angell Gimse, fra Senterpartiet, Toralf Heimdal og Else Marie Rødby, fra Fremskrittspartiet, Tor André Johnsen og lederen Helge André Njåstad, fra Sosialistisk Venstreparti, Torgeir Knag Fylkesnes, og fra Venstre, Ingvild Wettrhus Thorsvik, viser til forslaget i proposisjonen til endringer i grenseloven og utlendingsloven for å gjennomføre forordning (EU) 2024/1717 om endringer i grenseforordningen ((EU) 2016/399). Forordningen er en videreutvikling av Schengen-regelverket og gjør flere større og mindre endringer og tilføyelser i grenseforordningen.

Komiteen merker seg at lovendringene er nødvendige for å gjennomføre forordningen og oppfylle Norges forpliktelser.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av en samlet komité.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak til lov

om endringer i grenseloven og utlendingsloven mv.
(gjennomføring av revidert grenseforordning)

I

I lov 20. april 2018 nr. 8 om grensetilsyn og grensekontroll av personer gjøres følgende endringer:

§ 15 første ledd nr. 3 og 4 skal lyde:

3. i territorialfarvannet på sjøfartøy underveis til eller fra norsk havn eller indre *farvann*,
4. i tilstøtende sone, og

§ 18 skal lyde:

§ 18 *Definisjon*

Med grenseovervåking forstås overvåking av grenseovergangssteder og grensene på strekningene mellom grenseovergangssteder for å forhindre at personer omgår inn- og utreisekontrollen, for å *avdekke uautoriserte grensepasseringer, bidra til skjerpet situasjonsbevissthet, bekjempe grensekryssende kriminalitet og iverksette tiltak mot personer som har passert grensen ulovlig.*

§ 19 skal lyde:

§ 19 *Overvåking av ytre Schengen-grense*

Politiet kan overvåke ytre Schengen-grense med nærliggende områder, territorialfarvannet og tilstøtende sone samt ferdselen til og fra de overvåkede *områdene*.

Kapittel 5 overskriften skal lyde:

Kapittel 5. Behandling av personopplysninger og taushetsplikt

§ 22 første ledd skal lyde:

Politiet kan behandle *personopplysninger*, herunder *særlige kategorier av personopplysninger*, som er nødvendige for gjennomføring av grensekontroll etter loven.

§ 25 nr. 10 skal lyde:

10. behandling av *personopplysninger*, blant annet om innsyn, retting og sletting og om behandling, herunder utveksling, av opplysninger i koordinerings-senteret for Eurosur, jf. § 22,

§ 25 ny nr. 14 skal lyde:

14. *gjennomføring av endringer i vedlegg III, IV, VIII og XI til forordning (EU) 2016/399 (grenseforordningen) med senere endringer vedtatt av Europakommisjonen i medhold av grenseforordningen artikkel 36, jf. § 8 første ledd nr. 1.*

II

I lov 15. mai 2008 nr. 35 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her gjøres følgende endringer:

§ 17 første ledd bokstav n skal lyde:

- n. når utlendingen nekter å avgi biometrisk personinformasjon når det er påkrevd etter *grenseforordningen artikkel 6 nr. 1 bokstav f, jf. grenseloven § 8 første ledd nr. 1.*

§ 90 a første ledd bokstav f og ny bokstav g skal lyde:

- f. utlendingen utvises etter § 66 første ledd bokstav b, c, e eller g, § 66 annet ledd, § 67 eller § 68
- g. *utlendingen er pågrepet ved indre Schengen-grense og bortvist, og besluttet overført i samsvar med prosedyren som fremgår av grenseforordningen artikkel 23a, jf. grenseloven § 8 første ledd nr. 1.*

III

I lov 21. juni 2024 nr. 47 om endringer i grenseloven og utlendingsloven mv. gjøres følgende endringer under lovens del IV:

§ 8 første ledd nr. 1 skal lyde:

1. Forordning (EU) 2016/399 om bevegelsen av personer over grenser (grenseforordningen), som endret ved:
  - forordning (EU) 2017/458,
  - forordning (EU) 2017/2225,
  - forordning (EU) 2018/1240,
  - forordning (EU) 2019/817,
  - forordning (EU) 2021/1134, og
  - forordning (EU) 2024/1717.

§ 25 nr. 12 og 13 skal lyde:

12. gjennomføringen av rettsakter som nevnt i § 8 første ledd, blant annet om behandling av *personopplysninger*,
13. gjennomføringen av forordning (EU) 2019/817 artikkel 20 og forordning (EU) 2019/818 artikkel 20,

IV

1. Loven trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer. Kongen kan sette i kraft de enkelte bestemmelsene til ulik tid.
2. Del III trer i kraft straks.
3. Kongen kan gi nærmere overgangsregler.

Oslo, i justiskomiteen, den 27. mai 2025

Helge André Njåstad

leder

Ingunn Foss

ordfører

